

Skötselplan för Kojmons naturreservat

SKÖTSELPLAN FÖR KOJMONS NATURRESERVAT

Skötselplanen gäller utan tidsbegränsning. En översyn bör göras senast inom 10 år för att bedöma behovet av revidering. Skötselplanen har upprättats av Länsstyrelsen 2007. Planförfattare har varit Annika Forsslund.

A. ALLMÄN BESKRIVNING	3
1. Administrativa data om naturreservatet	3
2. Syfte, föreskrifter och skäl för beslut	4
3. Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden	4
3.1 Naturbeskrivning	4
3.2 Historisk och nuvarande markanvändning	4
3.3 Områdets bevarandevärden	4
3.4 Källuppgifter	6
B. PLANDEL	7
1 Syfte med naturreservatet	7
2 Disposition och skötsel av mark	7
2.2 Skötselområden	7
2.3 Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	8
2.4 Jakt	8
2.5 Utmärkning av reservatets gräns	8
3. Tillsyn	8
4. Dokumentation och uppföljning	8
4.1. Dokumentation och inventeringar	9
4.2. Uppföljning	9
5. Finansiering av naturvårdsförvaltningen	9
5.1 Finansiering av naturvårdsförvaltningen	9

Kojmons naturreservat

A. ALLMÄN BESKRIVNING

1. Administrativa data om naturreservatet

Reservatets**benämning:** Kojmons naturreservat**REG-DOS nr:** 2013357**Beslutsdatum:** 2007-12-14**Län:** Östergötland**Kommun:** Åtvidaberg**Areal:** 21,4 ha
Land: 21,4 ha
Vatten: 0 ha
Produktiv skog 17,8**Naturtyper:** Västlig taiga 9010 21,4 ha
(Natura 2000 habitat)
grandominerad Ca 11, 4 ha
talldominerad Ca 10 ha**Prioriterade
bevarandevärden**

Naturtyper

Arter/grupper

Strukturer/funktioner

Skalbaggsfauna, mossflora, lavflora

Rasbrant, g:a träd, död ved

Övrigt: Området omfattas delvis av strandskydd**Naturvårdsförvaltare:** Länsstyrelsen Östergötland**Lägesbeskrivning:****Vägbeskrivning:**ca 3,5 km NNV om Hannäs kyrka i Åtvidabergs kommun
Kör väg 739 mellan Falerum och Valdemarsvik. Tag av söderut i
Rumma och kör utmed Storsjöns västra strand. När vägen
angränsar mot sjön ligger reservatet på västra sidan vägen.

2. Syfte, föreskrifter och skäl för beslut

(se reservatsbeslut)

Översiktskarta. © Bakgrundskartor Lantmäteriet, dnr 106-2004/188

3. Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden

3.1 Naturbeskrivning

Kojmon är ett litet skogsbevuxet berg på knappt 20 ha som sluttar brant mot Storsjön ca 3,5 km NNV om Hannäs kyrka i Åtvidabergs kommun. Skogen utgörs av grandominerad skog som alltmer övergår i mager tallskog på höjdplatån i väster och blandskog i slutningen mot Storsjön i öster.

3.2 Historisk och nuvarande markanvändning

Fram till i 2006 har området ingått i ett småskaligt skogsbruk.

3.3 Områdets bevarandevärden

A. Biologiska bevarandevärden

De gamla träden och den rikliga förekomsten av död ved som finns på sina ställen, samt inslaget av lövträd och ädellövträd är tillsammans med lodytor viktiga substrat för många tillbaka trängda arter i skogslandskapet. I Kojmon finns det gott om grova aspar och död ved liksom enstaka grova sälgar, lönnar och senvuxna ekar.

På granarna i området växer en rik hänglavflora och de fuktigare delarna finns kattfotslav på granbaserna och rikligt med gammelgranslav ett par meter upp på stammarna. På lodytorna växer korallav och en varierad mossflora och på marken växer rikligt med torsklav. I området finns

ytterligare signalarter som skriftlav, grynig blåslav, krusig ulota och trolldruva bland annat. Krävande skogsfåglar som exempelvis tjäder finner lämpliga miljöer i Kojmon och besök av mård är inte ovanligt.

Markägare vid grov död tall

Interndynamik med inverkan från rasbranten är den viktigaste störningsprocessen i området idag. Området drabbades till viss del av stormen Per i januari 2007, då ett antal färska granvindfällen barkades och fångstvikler lades utanför reservatet. Inget större insektsangrepp har blossat upp i området. Tallbiotopen har inte berörts av brand under lång tid.

B. Geologiska bevarandevärden

Ett grunt jordtäckte av normalblockg morän täcker stora delar av området eller så går urberget av gnejsiggranit i dagen. Utmed skogsbilvägen i norr och i den östliga svackan är dock moränlagret tjockare och av sandig typ.

I bergsslutningen mot Storsjön finns en rasbrant och fler små lodytor. Slutningen mot nordost ger i samspel med sjön, ett jämnt och fuktigt klimat vilket gynnar många kryptogamer. Rörligt markvatten i området ger upphov till en speciell sippermiljö när det rinner ut över det bara berget. Dess miljöer är särskilt viktiga för en del krävande mossor men bidrar även till det allmänna fuktiga klimatet. Dessutom bildas vackra formationer av svallis vintertid.

Hällmarkerna i området och sydslutningen ger naturligt god tillgång på värme och ljus vilket är viktigt för många insekter och värmeälskande växter som exempelvis ek.

Även om jordlagren till stor del är grunda och magra ger ansamlingen av förmultnande växtdelar som faller ned för branten upphov till brunjordsbildning och här kan vi exempelvis finna en näringskrävande art som trolldruva.

Svallis

Korallav

C. Kulturhistoriska bevarandevärden

En gammal väg, näst intill en halv väg, går genom sänkan i områdets östra del. En markägare har berättat att det legat en liten koja i utkanten av området i väster där jordarten blir sandig och moig. Området har därför kallats Kojmon.

Inga kända fornlämningar finns i området.

D. Intressen för friluftslivet

Området är lättillgängligt och vackert med känsla av orördhet och bergstoppen ovanför rasbranten bjuder på en fin utsikt i över Storsjön med alla sina holmar och vikar.

3.4 Källuppgifter

Naturvårdsprogram, Åtvidabergs kommun

Nyckelbiotopsinventeringen, Skogsvårdsstyrelsen Östra Götaland, 1997.

SGU digital jordarts- och bergartskarta.

Markägaren muntligen.

B. PLANDEL

1 Syfte med naturreservatet

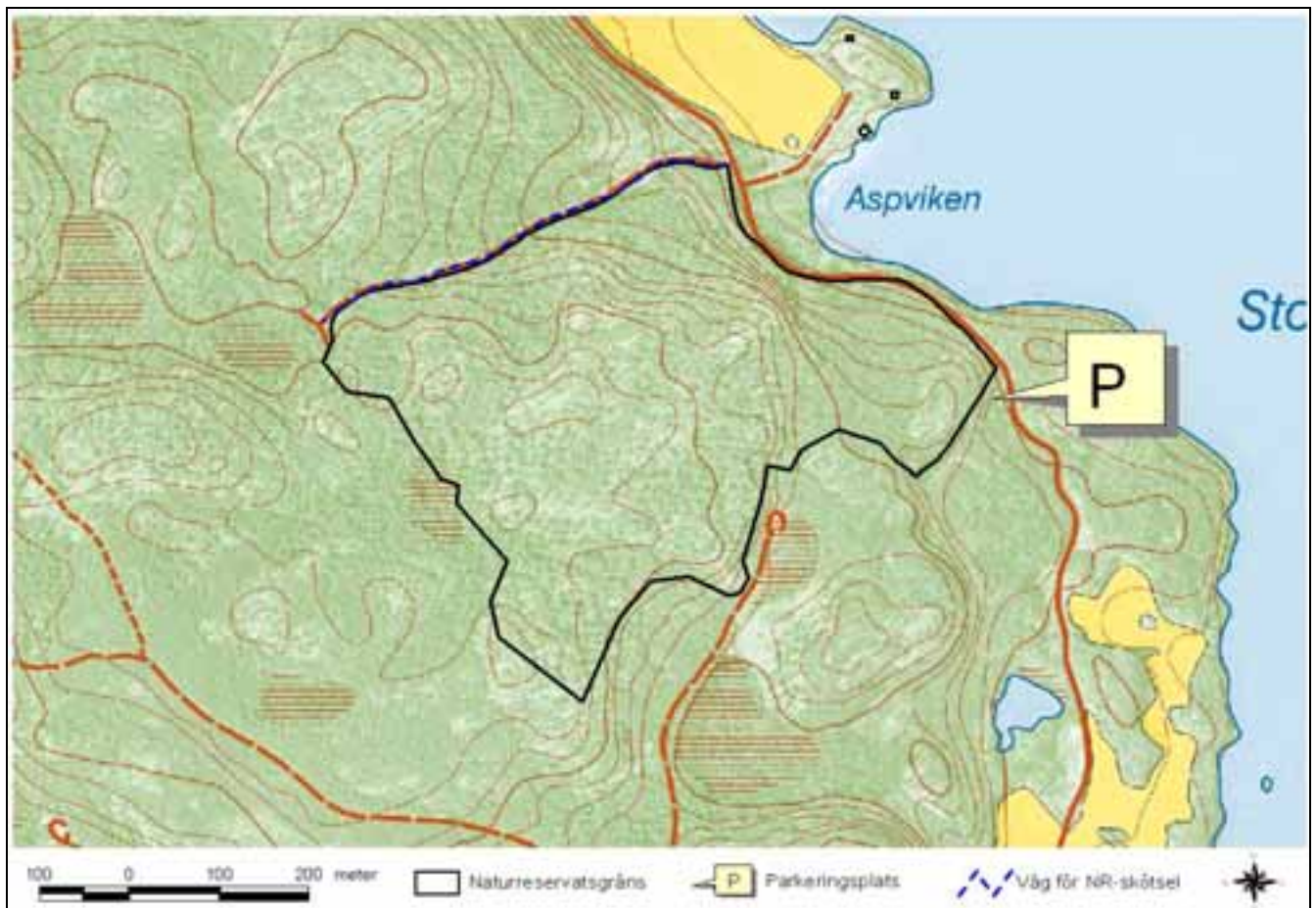
Syftet med Kojmons naturreservat är att skydda värdefull naturskog i en nordost vänd rasbrant och intilliggande gran- respektive magra tallbiotoper. Karakteristiska arter för biotoperna i allmänhet och hotade, sällsynta samt hänsynskrävande arter i synnerhet, ska fortleva i gynnsamt tillstånd för att bevara den biologiska mångfalden i regionen. Den döda veden och de gamla träden i kombination med hög luftfuktighet respektive god ljus- och värmertilgång är de viktigaste elementen för arterna knutna till dessa naturtyper. Ett övergripande syfte är även att tillgodose friluftslivets behov av områden för naturupplevelser.

Syftet ska nås genom att reservatet undantas från skogsbruk så att skogen kan utvecklas fritt från nuvarande utgångsläge. Därmed säkras så långsamt som möjligt habitat och substrat för de hotade, sällsynta och hänsynskrävande arterna och därigenom möjligheten för deras fortlevnad. Friluftslivets möjlighet för besök ska underlättas genom att bland annat information om området tillhandahålls.

2 Disposition och skötsel av mark

2.2 Skötselområden

Reservatet är indelat i 3 skötselområden; 1) Skog som i stort lämnas för fri utveckling, 2) parkeringsplats med information och 3) eventuellt vandringsstig.

© Bakgrundskartor Lantmäteriet, dnr 106-2004/188

Skötselområde 1, *Hela naturreservatet*

Bevarandemål och gynnsamt tillstånd

- Skogen ska utvecklas mot en urskogsartad barrskog
- Rödlistade arter i synnerhet och andra arter i allmänhet, som är knutna till eller beroende av barnaurskog, ska så långt som möjligt fortleva på lång sikt genom att;
- Majoriteten av de gamla tallarna ska ha god ljustillgång
- Mängden död ved av olika kvaliteter ska öka, minst 20 m³/ha
- En del av den döda veden i tallbiotopen ska ha god ljustillgång

Åtgärder

- Området lämnas i stort sätt för fri utveckling
- Möjligen kan tallbiotopen berikas på död ved genom att ett fåtal yngre, levande tallar skadas så de sakta dör stående.

Skötselområde 2, *Parkeringsplats med information*

En parkeringsplats för tre bilar anläggs och information om området sätts upp i anslutning till parkeringen. Parkeringen och informationen underhålls efter behov.

Skötselområde 3, *Vandringsstig*

En markerad stig i form av en vandrings slinga kan anläggas i området. Lämpliga besöksplatser är då "hälvägen", utsiktsberget, häxansträdgård nedan branten och tallbiotopen som angränsar till myren i reservatsgränsen.

2.3 Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Var	Prioritet
Ev Tillskapa kvalitéer av död tall ved		Omr 1 tallbiotopen	2
Anlägga parkering med information	initialt	Omr 2	1
Vandringsstig		Omr 3	2

2.4 Jakt

Jakt är tillåten inom hela reservatet. Vid jakt får jakthund användas. Älgdragare för fällt vilt får användas med stor försiktighet. Markskador pga körning ska undvikas.

2.5 Utmärkning av reservatets gräns

Utmärkning av reservatsgränsen ska utföras av naturvårdsförvaltaren enligt svensk standard SIS 031522 och enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

3. Tillsyn

För närvarande bedöms ingen speciell tillsynsman behövas inom reservatet. Tillsyn av reservatet skall ombesörjas av Länsstyrelsen.

4. Dokumentation och uppföljning

Skötseln av naturreservatet ska ske på ett sådant sätt att önskat resultat uppnås till lägsta möjliga kostnad. Effekterna av utförda skötselinsatser måste därför alltid följas upp. Uppföljningen ska sedan ligga till grund för förändringar av skötselmetoder och revidering av skötselplanen.

4.1. Dokumentation och inventeringar

Inga särskilda inventeringar planeras i dagsläget inom reservatet.

4.2. Uppföljning

4.2.1. Uppföljning av bevarandemål och gynnsamt tillstånd

Uppföljningen skall ske enligt fastställda metoder som används inom miljöövervakning nationellt eller regionalt eller i samband med Natura 2000. Lämpliga parametrar för uppföljning i reservatet är hur arealen av naturtyperna, och hur dess ingående strukturer och funktioner, förändras.

4.2.2 Uppföljning av effekter av skötselåtgärder

En uppföljning av naturvärdenas utveckling ska ske i de områden där åtgärder genomförs. Genomförandet av skötselplanens åtgärder skall följas upp så att den genomförda skötseln leder till att bevarandemålen uppfylls på sikt.

5. Finansiering av naturvårdsförvaltningen

5.1 Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Alla i planen redovisade åtgärder bekostas av offentliga medel. Även andra finansiärer, exempelvis fonder eller stiftelser, kan bli aktuella. Dessa medel skall i så fall administreras av Länsstyrelsen. Eventuella intäkter från gagnvirke tillfaller Staten.